

Posudek diplomové práce **Michala Rozhoně** „Pragmatismus Karla Čapka a místo víry v jeho myšlení“

Diplomová práce Michala Rozhoně „Pragmatismus Karla Čapka a místo víry v jeho myšlení“ má v sobě přinejmenším tři dimenze, pro které je prací velmi cennou. Je to práce interdisciplinární, zohledňující dva bytostné zájmy svého autora zároveň, to je filosofii a krásnou literaturu. Je to i práce budoucího učitele, který vždy přemýšlí, jaký přínos pro výuku jeho poznatky budou mít. A především je to práce opřená o skutečné studium rozsáhlého díla Karla Čapka, které autorovi umožňuje s přehledem se v tématu pohybovat a nacházet mnohostranné souvislosti.

Diplomant si je hned od počátku vědom, jaké je zaměření jeho práce a také ho tak v jejím úvodu vymezuje. I to je metodologicky důležité, protože mnohost cest, jak Čapkův pragmatismus uchopit, je značná a mohla by svádět k nekontrolovanému skákání od jednoho problému k druhému. Vymezení toho, o co autorovi jde, udržuje jednotnou linii jeho práce a umožňuje mu jít do hloubky a ne do nezvladatelné šířky.

Východiskem práce je postižení historické situace, v níž se Čapkovo myšlení rozvíjelo, a především připomínka podoby české školské podoby filosofie, s níž se za studií setkal. Nejde jen o „slovníkové“ stručné shrnutí, ale především a zmapování vlastní Čapkovi recepce této myšlenkové tradice. Důležitý je zde zejména jeho poměr k Františkovi Krejčímu, který představoval dobově nejsilnější podobu českého pozitivizmu. Chybí zde sice rozbor Čapkova poměru k TGM., ale tato stránka Čapkovy osobnosti směřuje od přesného vymezení jinam a mohla by se stát námětem pro další pokračování v mapování Čapkovy filosofické orientace.

Další část práce je věnována samotnému pragmatismu, jako východisku Čapkovy myšlenkové práce. Autor zde na základě studia Čapkova díla „Pragmatismus čili filosofie praktického života“ ukazuje, že nejvýznamněji přivedl Čapka k pragmatismu W. James. Proto také věnuje značnou část své práce rozboru hlavních Jakešových myšlenek, aby mohl předvést shody a především rozdíly v Jamesově a Čapkově pragmatismu. Nejobsáhleji je zde rozvíjena myšlenka pravdy. Autorovi se zde podařilo předvést nemetafyzické pojetí pravdy. Za zásadní považují jeho výklad o rozdílu v ontologickém zakotvení pravdy u Jamese a Čapka, který zároveň předvádí transformaci amerického způsobu filosofování v střeoevropském prostoru.

V průběhu práce se diplomantovi otevřel i další zajímavý prostor pro interpretaci Čapkova filosofování, a to problém víry u Karla Čapka. Postupně se ukázal jako určitý svorník, zaklenující všechna jeho díla. I zde by bylo možné provést následně srovnání s TGM, neboť pro Čapka jde o víru nenáboženskou a přesto pro bytí člověka naprosto zásadní.

Práci Michala Rozhoně hodnotím jako velmi úspěšnou, zpracovanou výborně po stránce obsahové i formální. Navíc je napsána velmi čtivě a pochopitelně a mohla by tak sloužit i jako určitý návod pro interdisciplinární výuku na didaktickém portálu.

Pro obhajobu navrhuji následující otázky:

1. Nacházíte v Čapkově myšlení nějaký podstatný vývoj a pokud ano, kde?
2. Co pro Vás znamená vymezení „pocitivý pragmatismus“ a jak to může souviset s podobným požadavkem „pocitivé postmoderny“?

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji stupněm „výborně“.

Praha 12.7.2010

.....
dr.Miloslava Blažková, CSc.